

Hned od několika kandidátů v Ústeckém kraji jsem slyšel, že by chtěli lidem v tomto kraji „zvednout sebevědomí“. Máte také pocit, že tento kraj má na mnohem více, než to nyní vypadá?

Žijeme v nejkrásnějším kraji České republiky, a to nemyslím jako frázi. Pokud si, tak jako já, dovedete užívat krajiny kolem sebe, je to balzám! Ať už jde o majestátní kužely Českého středohoří, český grand kaňon nad Labem u Děčína, skvělé regionální víno z Žernosek, pivko ze zdejších minipivovarů, v létě kolo či v zimě běžkování v Krušných horách, to vše je neskutečná paráda. Na to vše můžeme být pyšní stejně jako na hrdou minulost našeho kraje – mýdlo s jelenem, uhlí a obecně nerosty, které dávaly po staletí obživu milionům lidí, lodě vyráběné v našich loděnicích razujících po celém světě, ale třeba i v minulosti textil z benešovského Benaru, města odkud pocházím a kde jsem měl to štěstí dělat starostu, benarské výrobky expedovaly do celého světa nebo také sklo, které i z našeho kraje zdobí šejkům domy v Dubaji. Šluknovskému výběžku se říká české Nizozemí, máme na Litoměřicku českou Kalifornii, Texas, národní park České Švýcarsko, žatecký chmel je světový pojem a v teplických lázních se léčili lidé jako Beethoven či Petr Veliký. A máme taky Říp a praotce Čecha, Stadice s Přemyslem Oráčem nebo Oldřichův dub v Peruci. Buďme na náš kraj hrdí, a to bez ohledu na to, kdo je zrovna hejtman nebo starosta.

V zastupitelstvu působíte i v končícím období. Změnila nějak tato zkušenost váš pohled na problémy, které Ústecký kraj má?

Ani moc ne. Před čtyřmi lety jsem byl velkým kritikem vzniku této koalice hnutí ANO, ODS a Spojenců pro kraj, která si předsevzala, že dá kraj do pořádku po předcházející vládě. A ukázalo se, že jsem se nemýlil. Když pomínu kauzy, které od začátku do konce lemovaly volební období, tak nejvíce ze všeho mě mrzí ta stagnace. Kraj rezignoval na jakoukoliv snahu hájit své zájmy. Vysokorychlostní trať přes počáteční velkohubá prohlášení, jak nenecháme starosty ve štychu, tak doslova rozvrtná Zahradu Čech na Litoměřicku, když jsem chtěl na jednání dopravní komise zařadit téma stanoviska k jezu na Labi, tak mi bylo řečeno, že to kraji nepřísluší, to samé, když jsem vloni na zastupitelstvu navrhoval nesouhlasné stanovisko k návrhu nového financování krajů, který měl náš kraj připravit o více než půl miliardy. A další a další příběhy, vztah k lithiu či investice do státní infrastruktury... nula, mlčení, nicnedělání... Politici před volbami opakují na sociálních sítích ta jednoduchá hesla, protože mají vyzkoušeno, že jim to funguje. Nahrává tomu i doba – 30 vteřinové video na facebooku totiž nejvíce zabírá, tak tam dáte nepřizpůsobivé a kraj by měl ... a je to. Pak si na kraj sednou a budou z nich hlasovací mašiny bez názoru.

Odešel jste z hnutí STAN s vysvětlením, že hnutí, které vzešlo z regionů, dělá vůči obcím a krajům politiku naprosto tragickou. V čem vnímáte hlavní problémy „regionální“ politiky současné vlády?

Zkusím v bodech jen pár témat: 1) Liniový zákon – který obcím a kraji komplikuje možnost ovlivnit trasování liniových staveb, třeba té rychlodráhy, nebo v již zmíněném mém rodném Benešově se jedná o silnici 1/13, která má narušit zdroje podzemní vody. Nový zákon usnadní i špatné trasování. 2) Peníze obcím a krajům – někteří hejtmani si prosadili takové změny financování krajů, které sice pomohly jejich krajům, ale třeba Ústecký a Moravskoslezský, ty takzvaně znevýhodněné, na něm budou tratit stamiliony. Obdobné změny se staly u obcí, kdy peníze malých obcí díky nové metodice výpočtu obyvatel, nově připadnou Praze. 3) Rozhodování od stolu třeba o tom, které pošty se zruší – v Ústí se tak například navrhlo zrušit poštu v sociálně

vyložené lokalitě namísto v prominentní čtvrti. 4) Zákon o konzervaci drah, který komplikuje pozici lokálek. 5) Problémy s financováním regionálního školství nebo zpackaná digitalizace stavebního řízení. To myslím, že je dost pádných argumentů a jistě bych mohl dále pokračovat.

Agenda místního rozvoje spadá ve vládě pod ministra Bartoše, který se ale soustředí hlavně na agendu digitalizace a ostatní věci příliš neřeší. Co jsou podle vás největší problémy místního rozvoje?

Z pohledu Ústeckého kraje ta nezvládnutá „KOHEZE“, tedy vyrovnávání rozdílů mezi chudšími a bohatšími regiony Česka. Nám chybí jasná systémová podpora, která pomůže i trochu silou sevřít ty neustále rozevírající se nůžky. Mám na mysli například bodové zvýhodnění projektů z našeho kraje, zrušení vyrovnávací platby, kdy stát doplácí bohatším regionům sníženou podporu dotací z EU, parametrické změny v úhradové vyhlášce, aby například mladí lékaři byli motivováni zůstat v Ústeckém kraji, vyšší stabilizační příplatky pro policisty apod. Dále jde o přednostní státní investice do postižených krajů, abychom třeba na opravu sesunuté železniční trati u Lovosic nečekali 15 let nebo o přesun některých státních úřadů do Ústeckého kraje. Ty recepty jsou ve světě známé a myslím, že bychom se měli inspirovat pozitivními příklady. Ve španělském Bilbau udělali fantastické Guggenheimovo muzeum, kdežto my plánujeme za desítky miliard v Praze filharmonii a v Ústí máte v centru města chemičku a lom. O tom je místní rozvoj...

Ústecký kraj je považován za jeden z nejchudších, což má důsledky třeba i pro rozdělování dotací a příspěvků z kohezních fondů. Jsou podle vás v kraji využívány smysluplně? Obávám se, že třeba na základě množství korupčních afér o tom nejsou všichni zcela přesvědčeni...

Bohužel nejsou a sám to jako zastupitel kraje dlouhodobě kritizuji. Dříve jsme měli ROP Severozápad, za který jsme postavili hotely a golfová hřiště, dnes máme Spravedlivou transformaci, rozdělovanou podobně zbytečnými orgány bez odpovědnosti – nerozhoduje o tom přímo kraj, ale zástupci kraje schovaní v takzvané Regionální stálé konferenci. V té sedí hejtman, jeho náměstkyně, radní, krajské úředníky a zástupci nejrůznějších krajských platforem, mnohdy krajem financovaných. Ale bez přímé právní odpovědnosti, pak se může stát, že ač kraj například naoko nesouhlasí s podpořením těžby lithia a jeho zástupci ji skutečně „nepodpoří, tak s tichým souhlasem se vše schválí a všichni jsou spokojení. Vlk se nažral a koza zůstala celá. Většina projektů jsou měkké a navzájem se opakující aktivity, které budou neustále školit kamarády a platit úvazky na nové a nové rady o tom, jak se lépe „ztransformovat“. Je to celé taková kombinace Švejka a Hlavy 22. Pokud nezatáhneme za záchrannou brzdu, skončí to celé velkým průšvihem a ostudou. S těmi korupčními kauzami Vám dávám zapravdu. Musíme si jako kraj zamést ten svinčik, a to kompletními audity hospodaření všech krajských složek a organizací, zrušením těch všemožných rámcových smluv, systému vybírání kamarádů, nastavit systém kontrol, transparentnosti a obecně taková pravidla, která klidně budou nejpřísnější v Česku, prostě ať je vše vidět. Bez hluboké očisty změna na kraji a v jeho vnímání není možná

V čem vy osobně vnímáte největší potenciál Ústeckého kraje?

V lidech a jejich víře v tento kraj. Musíme mladé lidi přesvědčit, že má cenu v kraji zůstat. Ať odejdou studovat, sbírat zkušenosti do Prahy, zahraničí. Ale ať mají důvod a chuť se vrátit. To je největší potenciál a zároveň výzva pro Ústecký kraj a jeho politiky.

Tento kraj se mimochodem může chlubit několika památkami UNESCO, nejnověji se na tento prestižní seznam dostala chmelařská kultura Žatecka. Chtěli byste ve vedení více stavět na turistickém ruchu?

Jednoznačně. Když jsem byl dva roky ve Státním fondu dopravní infrastruktury členem výběrových komisí na výstavbu cyklostezek, nechápal jsem a vyčítal jsem našemu kraji, proč nežádá o dotace na cyklostezky. To samé je nevyužitý potenciál Českého Švýcarska, jehož správa dělá vše proto, aby z něj turisté zmizeli nebo třeba takový Terezín, kam turisté jezdí na rychlé výlety z Prahy do památníku, do města se už ale nepodívají. Abych jen nehanil, máme skvěle fungující dopravní systém a třeba jízdenky na lodní dopravu, které stojí, jako kdybyste jeli autobusem. To je paráda. Na druhou stranu, působí divně, když náměstek pro turistiku na jednom zastupitelstvu vychválí skvěle fungující destinační agenturu České středohoří, aby se o pár týdnů později přišlo na mnohomilionové ztráty a padala trestní oznámení.

Jako turistická atrakce jsou prezentovány i rekultivovaná těžařská území. Třeba jezero Most, kde letos vyrostl i olympijský park. Co říkáte na tyto rekultivační projekty?

Jezero Most mám moc rád. Je to fantastická proměna středověkého města přes uhelné jámy a teplo v našich domovech až po dnešní asi nejlepší přírodní koupání v Česku. Samozřejmě, že by to celé mohlo být ještě o kousek dál třeba díky zapojení Podkrušnohorského technického muzea, kdy by to celé mohlo dohromady vytvářet takový areál jako je v ostravských Vítkovicích DOV. A je velká škoda, že se alespoň to, co se povedlo v Mostě, se ani zdaleka nepovedlo na Miladě, kdy mám pocit, že po 10 letech je snad ještě v horším stavu než, když jezero otevřeli. Přitom jen kousek za hranicí v německé Lužici vzniká fantastická jezerní krajina se zapojením všech možných architektů atp. Olympijský park se moc povedl, s rodinou jsme tam několikrát byli a moc jsme si to užili. Jen je škoda, že žádné ze sportovišť nebylo zřízeno u jezera trvale.